

ਜਮਾਤ - 7 ਵੀਂ

ਕਿਰਿਆ

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ-ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਹੋਣਾ ਕਾਲ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਰਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ:- ਖੇਡਦਾ, ਸੌਂ ਰਿਹਾ, ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ, ਗਾ ਰਿਹਾ ਆਦਿ।

ਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:-

ਕਿਰਿਆ

1. **ਅਕਰਮਕ ਕਿਰਿਆ**:- ਜਿਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਕਰਤਾ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਕਰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਰਮਕ ਕਿਰਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

(ਉ) ਮੁੰਡਾ ਹੱਸਦਾ ਹੈ।

(ਅ) ਕੁੜੀ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਅਕਰਮਕ

ਸਕਰਮਕ

2. **ਸਕਰਮਕ ਕਿਰਿਆ**:- ਜਿਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ

ਦਾ ਕਰਤਾ ਤੇ ਕਰਮ ਦੋਵੇਂ ਹੋਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਕਰਮਕ ਕਿਰਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

(ਉ) ਮਾਤਾ ਜੀ ਰੋਟੀ ਪਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।

(ਅ) ਬੱਚਾ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲਕੀਰ ਲਾਓ:-

1. ਕੁੜੀ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ।
2. ਬੱਚੇ ਮੈਚ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ।
3. ਰਾਜੂ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ।
4. ਦੀਪਕਾ ਸੌਂ ਗਈ।
5. ਰਾਹੂਲ ਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
6. ਕਾਕਾ ਰੋਇਆ।
7. ਵਰਖਾ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ।
8. ਅਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਪਟਿਆਲੇ ਗਏ।

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ:-

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ
ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ
ਸਕੂਲ, ਦੇਧਨਾ
99886-43700

ਇਸ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ PUNJAB EDUCARE ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ ਤੇ ਸਾਰਾ Study Material ਘਰ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ-ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਨਾਲ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ:- ਲੰਮਾ ਮੁੰਡਾ, ਚਾਰ ਮਿੱਤਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਕੁੜੀ ਆਦਿ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਪੰਜ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:-

- ਗੁਣਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ**:- ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਦੇ ਗੁਣ-ਅੱਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ, ਜਿਵੇਂ:-
ਪਤਲੀ ਕੁੜੀ, ਸੁੰਦਰ ਦਿੜੀ, ਕਾਲਾ ਮੁੰਡਾ, ਮੋਟੀ ਅੱਰਤ ਆਦਿ।
- ਸੰਖਿਆਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ**:- ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਦਰਜੇ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲੇ, ਜਿਵੇਂ:-
ਸੱਤ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਪੰਜਾਹ ਰੂਪਏ, ਚਾਰ ਬੱਚੇ, ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਆਦਿ।
- ਪਰਿਮਾਣਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ**:- ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਦੀ ਮਿਣਤੀ, ਮਾਪ ਜਾਂ ਤੌਲ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ, ਜਿਵੇਂ:-
ਬਹੁਤ ਧਨ, ਬੇੜ੍ਹਾ ਕੰਮ, ਕਾਫੀ ਸਮਾ, ਆਦਿ।
- ਨਿਸ਼ਚੇਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ**:- ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਿਸੇ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਆਮ ਤੌਂ ਝਾਸ ਬਣਾਉਣ, ਜਿਵੇਂ:-
ਅਹਿ ਕੁੜੀ, ਉਹ ਦੁਕਾਨ, ਇਹ ਕਿਤਾਬ, ਅਹੁ ਕਾਰ ਆਦਿ।
- ਪੜਨਾਵੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ**:- ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਪੜਨਾਂਵ ਹੋਵੇ ਪਰ ਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਆ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੇ, ਜਿਵੇਂ:-
ਸਾਡੀ ਕਾਰ, ਮੇਰੀ ਕਿਤਾਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ, ਆਦਿ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ ਤੇ ਕਿਸਮ ਵੀ ਦੱਸੋ

- ਕਮਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਸ ਸਾਲ ਹੈ। _____
- ਰਮਨ ਗਰਮ ਢੁੱਧ ਪੀਂਦਾ ਹੈ। _____
- ਮੇਰਾ ਮੁੰਡਾ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਸੀ। _____
- ਕਈ ਲੋਕ ਸੈਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। _____
- ਅਹੁ ਦੁਕਾਨ ਮੇਰੀ ਹੈ। _____

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ:-
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ
ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ
ਸਕੂਲ, ਦੇਵਨਾ
99886-43700

ਇਸ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ PUNJAB EDUCARE ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ ਤੇ ਸਾਰਾ Study Material ਘਰ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਜਮਾਤ - 7 ਵੀਂ

ਬਹੁਤੇ ਸਥਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਲਬਦ

16. ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਆਪਹੁਦਰਾ
17. ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਸਾਹਿਤਕਾਰ
18. ਸੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ	ਸਰਾਫ਼
19. ਕੰਮ ਤੋਂ ਜੀਅ ਚੁਗਾਉਣ ਵਾਲਾ	ਕੰਮ-ਚੋਰ
20. ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ	ਕਹਾਣੀਕਾਰ
21. ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ/ਵਾਲੀ	ਕਵੀ/ਕਵਿਤਰੀ
22. ਚਰਖਾ ਕੱਤਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠ	ਤ੍ਰਿਵਣ
23. ਚਾਰ ਪੈਰਾਂ ਵਾਲਾ ਜਾਨਵਰ	ਚੁਪਾਇਆ
24. ਜਿਹੜਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਮੰਨੇ	ਆਸਤਕ
25. ਜਿਹੜਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨੇ	ਨਾਸਤਕ
26. ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੀਤੀ ਨੇਕੀ ਨਾ ਜਾਣੇ	ਨਾਸ਼ਕਰਾ / ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ
27. ਜਿਹੜਾ ਕਦੇ ਨਾ ਥੱਕੇ	ਅਣਥੱਕ
28. ਜਿਹੜਾ ਕਦੇ ਨਾ ਟੁੱਟੇ	ਅਟੁੱਟ
29. ਜਿਹੜਾ ਬੋਲ ਨਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ	ਗੂੰਗਾ
30. ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇ	ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ
31. ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ	ਵਿਹਲੜ/ਨਿਕੰਮਾ
32. ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰੇ	ਖੋਜੀ
33. ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਵੱਡਿਆਂ-ਵੱਡੇਰਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲੇ	ਵਿਰਸਾ/ ਵਿਰਾਸਤ
34. ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ	ਅਨਪੜ੍ਹ
35. ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਪੱਖ-ਪਾਤ ਨਾ ਕਰੇ	ਨਿਰਪੱਖ

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ:-
 ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
 ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ
 ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ
 ਸਕੂਲ, ਦੇਧਨਾ
 99886-43700

ਇਸ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ PUNJAB EDUCARE ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ ਤੇ ਸਾਰਾ
Study Material ਘਰ ਵੈਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਜਮਾਤ - 7 ਵੀਂ

ਮੁਹਾਵਰੇ - (51 ਤੋਂ 60)

51. ਖੱਲੀ ਉਡਾਉਣਾ - (ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣਾ) ਸਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਖੱਲੀ ਨਹੀਂ ਉਡਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।
52. ਗਲ੍ਹ ਪੈਣਾ - (ਲੜਨਾ) ਬੀਬੀ ! ਐਵੇਂ ਹੀ ਗਲ੍ਹ ਨਾ ਪੈ, ਸਿਆਣੀ ਬਣ।
53. ਗਲਾ ਭਰ ਆਉਣਾ - (ਅੱਥਰੂ ਆ ਜਾਣੇ) ਸੁਨਾਮੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁਖੜੇ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰਾ ਗਲਾ ਭਰ ਆਇਆ।
54. ਗੋਦੜੀ ਦਾ ਲਾਲ - (ਗੁੱਸ਼ਾ ਗੁਣਵਾਨ) ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗੋਦੜੀ ਦੇ ਲਾਲ ਸਨ।
55. ਗੁੱਡੀ ਚੜ੍ਹਨੀ - (ਮਾਣ-ਇੱਜਤ ਵਧਣਾ) ਫਿਲਮੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਸ਼ਾਹਰੂਖ ਖਾਨ ਦੀ ਗੁੱਡੀ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ।
56. ਗਲ੍ਹ ਪਿਆ ਢੋਲ ਵਜਾਉਣਾ - (ਨਾ ਪਸੰਦ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ) ਜੋ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰੀਏ ਰੂਹ ਨਾਲ ਕਰੀਏ, ਐਵੇਂ ਗਲ੍ਹ ਪਿਆ ਢੋਲ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ।
57. ਘਿਓ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲੁਨੇ - (ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣੀ) ਰਾਹੁਲ ਜਦੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ ਰਹਿ ਕੇ ਘਰ ਪਰਤਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੇ ਘਿਓ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲੁਨੇ।
58. ਘੋੜੇ ਵੇਚ ਕੇ ਸੌਣਾ - (ਬੇਫ਼ਕਰ ਹੋ ਕੇ ਸੌਣਾ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਲਾਨਾ ਪੇਪਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਣੋ ਘੋੜੇ ਵੇਚ ਕੇ ਸੌਂਦੇ ਹਨ।
59. ਘਰ ਕਰਨਾ - (ਦਿਲ 'ਚ ਬੈਠ ਜਾਣਾ) ਦੇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦੁੱਖ ਅਨੇਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਘਰ ਕਰ ਗਿਆ।
60. ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਮਾਰਨਾ - (ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣੀ) ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ:-

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ
ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ
ਸਕੂਲ, ਦੇਧਨਾ
99886-43700

ਇਸ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ PUNJAB EDUCARE ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ ਤੇ ਸਾਰਾ Study Material ਘਰ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਜਮਾਤ - 7 ਵੀਂ ਅਖਾਣ (6 ਤੋਂ 10)

6. ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਸੌ ਬਿਮਾਰ — (ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਮੰਗ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇ ਵਸਤੂ ਘੱਟ ਹੋਣੀ) ਪਰਮਜੀਤ ਵਿਦੇਸ਼ੋਂ ਇੱਕ ਲੈਪਟਾਪ ਲਿਆਇਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਪਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਨੇ ਹੱਸ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਇੱਕ ਅਨਾਰ, ਸੌ ਬਿਮਾਰ।”
7. ਏਦ ਪਿੱਛੋਂ ਤੰਬਾ ਫੂਕਣਾ ? — (ਲੋੜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਸਤੂ ਮਿਲਨ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਮਨਗੀਤ ਨੇ ਹਰਦੀਪ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦੇਵੀਂ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਰਦੀਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਡਾਈਕਲੀਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰਸੋਂ ਲੈ ਜਾਈਂ। ਇਸ 'ਤੇ ਮਨਗੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਦ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਤੰਬਾ ਫੂਕਣਾ ਏ ? ਲੋੜ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਸੀ।
8. ਸੱਦੀ ਨਾ ਬੁਲਾਈ, ਮੈਂ ਲਾੜੇ ਦੀ ਤਾਈ — (ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬਿਨਾਂ ਪੁੱਛੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਦੇਵੇ) ਰਾਜੂ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿਛਿ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਝਗੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਗਮਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਝਗੜਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਤਦ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋਏ ਪਿਛਿ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਅਥੇ ਸੱਦੀ ਨਾ ਬੁਲਾਈ, ਮੈਂ ਲਾੜੇ ਦੀ ਤਾਈ।”
9. ਗਰੀਬਾਂ ਰੱਖੋ ਰੋਜ਼ੇ ਦਿਨ ਵੱਡੇ ਆਏ — (ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਿਘਨ ਪਵੇ) ਗੁਰਮੀਤ ਨੇ ਇੱਕ ਟੈਂਪੂ ਪਾ ਲਿਆ। ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਟੈਂਪੂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਰਮੀਤ ਵਾਲੀ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਲ ਬਣੀ, “ਗਰੀਬਾਂ ਰੱਖੋ ਰੋਜ਼ੇ ਤੇ ਦਿਨ ਵੱਡੇ ਆਏ।”
10. ਗਾਂ ਨਾ ਵੱਛੀ ਤੇ ਨੀਂਦਰ ਆਵੇ ਅੱਛੀ — (ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜੁੰਮੇਵਾਗੀ ਨਾ ਹੋਵੇ) — ਦਮਨ ਹਰ ਸਮੇਂ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਛੜਾ-ਛੜਾਂਗ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਜੁੰਮੇਵਾਗੀ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਲ ਹੈ, “ਗਾਂ ਨਾ ਵੱਛੀ ਤੇ ਨੀਂਦਰ ਆਵੇ ਅੱਛੀ।”

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ:-

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ
ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ
ਸਕੂਲ, ਦੇਧਨਾ
99886-43700

ਇਸ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ PUNJAB EDUCARE ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ ਤੇ ਸਾਰਾ Study Material ਘਰ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।